

O'zbekiston Respublikasi maktabgacha
va maktab ta'lifi vazirligi huzuridagi
maktabgacha ta'lim agentligi
hokimligi

maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi

maktabgacha va maktab ta'lifi
maktab ta'lifi bo'limi vazirligi huzuridagi
-maktabgacha ta'lifi dashkiloti
o'rta ga'mo qurashiyachisi

ning
yil yozgi
mashtirish davrida
**CHINIQTIRISH
JURNALI**

Kirish.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktori va shifokor bolalarni chiniqtirish va sog'lomlashtirish ishlarini to'g'ri tashkil etish uchun mas'uldirlar.

Yozgi sog'lomlashtirish davrida chiniqtirish muolajalarini tashkil etish juda muhim bo'lib, u bola organizmini himoya qilish funktsiyasini mustahkamlaydi, infektsiyalarga va haroratning o'zgaruvchanligiga bardoshli bo'lishga tayyorlaydi, qon aylanishini, modda almashinuvini, aqliy faoliyatini yaxshilaydi va asab tizimi faolligini oshiradi.

Maxsus chiniqtirish tadbirlarini tashkil qilishda MTTdagi barcha bolalarni guruhlarga ajratish tavsiya etiladi.

1- guruh. Bolalar sog'lom, ilgari chiniqtirilgan.

2- guruh. Bolalar sog'lom, birinchi marta chiniqtirilgan. Tadbirlarni boshlaydigan yoki salomatligida ayrim kamchiliklar bo'lganlar.

3- guruh. Surunkali kasalliklarga chalingan bolalar. Uzoq vaqtidan keyin maktabgacha ta'lim tashkilotiga kelgan bolalar.

Chiniqtirish tadbirlari davomida 1-2-oyda bolalar bir guruhdan ikkinchisiga o'tkazilishi kerak. Shuningdek, quyidagi mezonlar asosida guruhlarga o'tkaziladi:

-bu davrda o'tkir kasalliklari yo'qligi;

-bolalarning chiniqtirish uzoqligiga ijobiy hissiy munosabati;

-sovuqqa nafas o'shi, qurishining keskin oshishi, "g'oz terisi" bilan qoplanish kabi sabablar qiziqilarning yo'qligi.

Toza hamda chiniqtirish maydonlari suv va quyoshda chiniqishdan oldin tashkil etiladi.

Quyoshda chiniqish daraxtlar soyasida yengil havo vannalari bilan boshlanib, se'ngra bolalarning qo'llari, oyoqlari yalang'och holda quyosh vannalari o'tadilar, bunda bolalarning boshida har doim yengil qalpoqcha bo'lishi shart.

Quyosh vannasini olish uchun bolalarning o'yinlarini 5-6 daqiqada quyoshning to'g'ridan-to'g'ri nurlari ostida olib borish, keyin yana soyaga qaytish tavsiya etiladi. Quyoshdan qorayish boshlangandan so'ng quyosh vannalari umumiy tarzda tashkil etiladi.

Quyosh vannalari 5 daqiqadan boshlanib, bolalarning quyoshda birato'la 10 daqiqagacha qolishigacha yetkaziladi va kun davomida bu jami 40-50 daqiqani tashkil etishi mumkin.

Tibbiy xulosa bilan chiniqtirish man etilgan bolani tadbirlarga jalb etish man etiladi. Shuni esda tutish kerakki, chiniqtirish usullari va vositalari bolaning yoshiga, holatiga va atrof-muhit sharoitlariga qarab alohida tanlanadi.

Toza havo bilan chiniqtirish barcha bolalarga tavsiya etiladi, lekin bolaning ahvoliga qarab umumiy yoki qisman havo vannalarini otkazish kerak.

Xuddi shu narsa suv tadbirlarida ham amal qilinadi- umumiy yoki qisman muolajalardan foydalaniladi va suv harorati alohida tanlanadi.

Umumiy muolajalarni tashkilotda joylashgan dushdan foydalanish bilan amalga oshirish maqsadga muvofiqdir.

Yalangoyoq yurishni tashkil qilish uchun qum, tosh, shag‘al, keramzit va boshqalar bilan jihozlangan turli o‘lcham va kattalikdagi “salomatlik yo‘lakchasi”dan foydalanish mumkin.

Chiniqtirishning samarasini oshirish uchun yoz davri suzish havzalarida o‘ynash, bolalar cho‘miladigan sun‘iy hovu (playground), ariqcha (jilg‘acha)lardan keng foydalanish lozim. Bundan suvda 10-10 darajadan past bo‘lmasligi, suvda turish muddati 30 soniy, 5-5 minuti haqiqagacha astasekin ortib boradi.

Tarbiyachilar va ularning yordamchiliklari chiniqtirish muolajalarini nazorat qilib boradilar va MTT tarbiyalardimda ularning samaradorligi haqida ma‘lumot beradilar.

Sog‘lomlashtirish jarayonini chiniqtirish suzish nazorat qilishni tashkil etish majburiy(shart)dir.

Shuni esda tutish kerak. Sog‘lomlashtirish samaradorligi quyidagi omillarga bog‘liqidir:

- to‘g‘ri tashkilotda o‘sishni va suyuqlik ichish rejimiga;
- shaxsiy gigiy (ta’lim, shaxsiy noya qilishga);
- me‘yon (kerakliy) omillarning chiniqtirishga;
- bolalar shaxsiy (ahdid soladigan omillarning yo‘qligi (zararli va zaharli o‘sish), shaxsiy tarotlarning ko‘pligi, tayoqcha, toshchalar, shoxlar, singan uskuna, shaxsiy ularning qoldiqlari va boshqalar);

-bolalarning hissiy (emotsional) holati;

-oila va maktabgacha ta‘lim tashkilotida sog‘lomlashtirish uchun yagona yondashuvlar.

—-son MTTda yoz mavsumida bolalarni cho‘miltirish jadvali

No	Guruhlari	Cho‘miltirish vaqtini				
1	3- kichik guruh	11.00- 11.15				
2	2- kichik guruh		11.15- 11.30			
3	1- o‘rta guruh			11.30- 11.45		
4	1- katta guruh				11.45- 12.00	
5	2- muktabga tayyorlov					12.00- 12.25
6	3-muktabga tayyorlov					12.25- 12.45

Cho‘miliш hovuzini zararsizlantirish uchun shahar bilan tozalash va toza suv bilan

No	Guruhlari	Dushanba	Chorshanba	Payshanba	Juma
1	3- kichik				
2	2- kichik				
3	1- o‘rta				
4	1- katta				
5	2- muktabga tayyorlov				
6	3-muktabga tayyorlov				

Ushbu jadvalda chiniqtirish tadbirlarining boshlang‘ich va yakuniy nazorati, shuningdek, ularning organizmiga ta‘sir qilish vaqtining ko‘payishi ko‘rsatiladi.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-88-18 nomerga telegramdan yozishingiz yoki jek456 izlab telegramga yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant dos. formatda beriladi.

26 listdan iborat yoz davri o‘rta guruhlarga chiniqtirish jurnalini to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 10 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu OMONAT qilib beriladi.

**To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.**

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

**Internet veb-saytlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.**

**OMONATGA HIYONAT
QILMANG.**